

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.	Felelős szerkesztő :	Hirdetési árak egész oldal 48 K. Hivatalos hirdetések árszabály szerint.
Szerkesztőség a Sörház-utczában I. sz. a. az emeleten van.	Dr. Br. HORVÁTH EMIL.	Előfizetési ár: egész évre 10 K.
Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.		Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Magyar háziipar.

A merkantilizmus és agrarizmus közötti nagy mérkőzés még soká, igen soká fog eldöntetlenül maradni. Az érvek, és tagadhatatlan, hogy nyomós érvek oly végnélküli láncolata áll rendelkezésére úgy az egyik, mint a másik párt híveinek, hogy bizony az objectiv szemlélő nagyon is gyakran abba a helyzetbe jut, hogy nincs tisztában saját meggyőződése felől sem.

Annyi azonban tagadhatatlan, hogy míg az agrarizmus első sorban a kis ember, a néhány hold földdel rendelkező gazda érdekeit védi, addig a merkantilizmus inkább a nagyvállalatok, a hatalmas gyártelepek és kereskedelmi házak boldogulását akarja elősegíteni, míg a kisiparos érdekében megelégszik időről-időre egy »segélyactió« szervezésével.

Mivel azonban szociális szempontból rendkívül fontos, hogy a társadalmi életben hirtelen átmenetek ne legyenek, saját magunknak kötelességünk arról gondoskodni, hogy a kisiparnak fejlesztésével ezt az amugy is tulságosan favorizált nagyiparhoz közelébb hozzuk. A gyáripar rohamos fejlődésével arányban évről-évre szemmel láthatóan csökken a háziipar. Minden új gép, minden új szövőszék egy-egy hatalmas moloch, mely 20—30 emberkéz munkáját téve fölöslegessé, ugyanannyi család boldogulását fenyegeti veszélylyel. Vannak azonban oly ágai is az iparnak, melyeknél mindeztideig még semmi-féle géppel nem pótolható az individuális emberi munka.

Ezeknek felkarolásával kell gondoskodnunk arról, hogy a nagytőke és vállalkozás elleni elfogultság ne vegye be magát még mélyebbre az alsóbb néposztályok lelkületébe.

Eddigi háziiparunk valóban igen csekély és ami van, azt is jóformán nemzeti-ségeik üzik, kiknek régi időből származó kiváltsága igen megkönnyíti azt, hogy termékeik számára piacot találjanak.

Házi iparunk termékei jelenleg kiváltképen: varrottas kalotaszegi, csipkekeverés a tót és szász felvidéken, kosárfonás a Vág völgyén, puhafa faragás Árva, Liptó és Turóc megyékben és bicskakészítés az Alföldön. Mindez azonban nagyon is csekély, különösen, ha a külföld fejlettségével vetjük egybe.

Kérdés most már, hogy mit kellene tennünk, hogy a háziipar fokozatos fejlesztését keresztülhajtjuk?

Legelső sorban is lehetőleg külföldön járt vándortanítók útján kell a népet azokról az előnyökről felvilágosítani, melyekkel a háziipar üzése jár és egyúttal természetesen abban az ipari ágban, mely leginkább megnyeri tetszését és hajlamát, ki is kell képezni az illető vidék lakosságát.

Második lépés azután, hogy a szükséges nyersanyag és műszerek beszerzésével lehetővé tegyük számára, hogy minden nagyobb anyagi áldozat nélkül is elérje az illető anyag elkészítését.

Végül utolsó, de nem legkevesébé fontos mozzanata volna ennek az actionak gondoskodni arról, hogy a háziilag készített cikkek utáni nyereség ne menjen a közvetítő kereskedelem zsebeibe, hanem maradjon meg teljes egészében annak, ki a kérdéses dolgot elkészítette. Ennek sokféle módja van, melyek közül nem utolsó az állandó vándorkiállítások eszméje, melyeken a termelő közvetlenül érintkezhetik a fogyasztó közönséggel.

Hej de sok magyar vér is maradt volna idehaza, ha a társadalom már régen felhagyott volna közömbösségével és a kisember helyzetének a javítására fordította volna figyelmét és gondját. Most már, mikor Amerikában és Romániában vagy másfélmillió tiszta fajmagyar lakozik, szinte eső után köpönyegnek látszanék ez a mozgalom. De gondoljuk meg azt, hogy a kivándorlás egy-magában még nem jelenti azt, hogy egy-egy lélek elveszett a magyarságból, mert igen sokan vannak, kik szívesen ismét haza

jönnek, ha a viszonyok csak egy keveset is javulnának.

Világos tehát, hogy még ma sem késő, s ha a háziipar kérdésének megoldását sür-gősen megvalósítandó tervként tüzzük magunk elé, nemcsak ezer és ezer existenczia jóléte és boldogulása, de bátran mondhatjuk, hogy az egész magyarság helyzetének föllendülése ettől függ.

H I R E K.

— **Értekezlet a gazdasági egyletnél.** A gróf Kornis Viktor elhalálozása által megüresedett el-nöki szék betöltésének megbeszélésére a Gazda-sági Egylet folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor a gazdasági egylet helyiségében értekezletet tart.

— **Eljegyzés.** Benel Antal szolgabíró elje-gyezte Szamosujvárt Esztegár Trésát, Esztegár László ügyvéd leányát.

— **A szamosujvári örmény muzeum.** Az „Ör-mény Muzeum-Egyesület“ szervező-bizottsága va-sárnap Szamosujvárt tartott ülésében az alakuló közgyűlést februárius 19 ére, vasárnap, d. u. 3 órára tűzte ki, az ottani városháza tanácstermébe. Megállapította a közgyűlés tárgysorozatát, mely-nek főbb pontjai a szervező-bizottság jelentése, az alapszabályok tárgyalása, a tisztikar és a vá-laszmány megválasztása. A Kolozsvár és Dés fe-lől a gyűlésre érkezőket a szervező-bizottság tagjai vasárnap reggel a vasuti állomáson fogadják. Meg-hívókat küldenek szét és az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívják. A gyűlés iránt élénk érdeklődés mutatkozik. A bizottsági ülésen néhány új adományt jelentenek be a muzeum számára, a Merza és Meskó családok részéről.

— **Hálás köszönet.** Bár a jótett nem szorul dicséretre: mert önmagában hordja jutalmát, mégis kedves kötelességemnek tartom, hogy e becses lapok hasábjain is magam és egyházközségem ne-vében hálás köszönetet mondjak Baresay Ta-más ur nagydebreci nagybirtokos és hivem ő méltóságának, ki nemes szíve, szent vallasunk iránti szeretete és boldogult első neje: született Br. Bornemissza Eszter ő méltóságának emlékére alsóilosvai ev. ref. egyházközségemnek egy kőto-

TÁRCZA.

Mulandóság.

Az ad gyönyört, mi elmulandó,
Csak a halandók boldogok;
Az elmulásról álmodoznak
Azok, kik halhatatlanok.

Tudd meg, ki jársz a temetőben
S könnyezel egy-két hant felett:
Csak a halál az, amit tőlünk
Irigyelnek az istenek.

Szentessy Gyula.

Meglátogattam.

Meglátogattam újra
A kis zugocskát, a hol észrevétien
Két évet tölték életembül el.
Annak tiz éve már... s azóta mennyi
Megváltozott körültem a világban,
S megváltoznám én is, busan megadva
Sorsomnak ömagam. De itt megint
Körülvesz engem minden, a mi mult
S úgy tetszik: csak tegnap járkáltam
E bokrok között.

Im ott a házikó,
A hol szegény dajkámmal laktam én.
Ő már nem él... és a tornác felől
Nem hallok már nehéz kéréseit,
Sem reggelenkint zsörtölő szavát.

És itt a fás halom, melyen sokat
Elüldögéltem mozdulatlanul,
A tóra nézve — s addig más habok,
Más partvidékről gondolkoztam.
Az messze-messze — szélesen terül el
És ismeretlen kék hullámain
Jár a halász csónakja, vonva a
Hálót. A part mentében a faluk
Sűrű egymás mellett tarkállanak,
Mögöttük látható egy szélmalom,
A mint lassan kereng....

A birtokunk
Szélén, hol a hegynek kerül az út,
Ali három esőverte vén fenyőfa.
Egy távolabb, kettő egész közel
Egymáshoz. Itt ha lóháton menék,
Ingó fejökkel üdvözöltek ők.
Elmentem most is arra, láttam őket,
Ugy állanak ők ottan mostan is,
Leveleik is éppen úgy zizegnek.
De megkopott tövük környékében,
Hol eddig pusztaság volt, semmi más,
Mostan már ifju hajtás látható,
S ez ifju bokrok, mint a vén fenyők
Gyerekjei huzzák meg ott maguk.
Amaz meg, a távol s magában álló
Fenyő olyan, miként egy agglegény:
Körülte minden pusztta, mint vala.
Ifju család köszöntlek tégedet,
Én nem fogom már látni nagy korod,
Nem látom már, mikor te tulnövöd
Az én iromba három ismerősöm

S eltakarod az öreg fejük
Az erre elmenők elől. Zugjatok,
Hadd hallja majd utódom, hogyha itt
Hazatérőben lóháton megy el,
Jövén kedélyes társaságból, a
Szép méla éjszakában és eszébe
Jutok neki.

El eddig én jövék
Árnyékotokba Mihajlovszki-berkek.
Mikor engem először láttatok,
Még gondtalan vidám ifju valék,
S tapasztalatlan; szomjasan csak akkor
Hajtottam a nagy életnek neki....
És multak évek s ime most kifáradt,
Bus vándorul fogadtok engemet.
Vén nem vagyok még most sem, ám az élet
Legyőzve nagy s egyenlőtlen tusában.
Bubánatomban gyakran gondolok
Ifju koromra, mely haszon nélkül
Vesztett el végkép, visszahozhatatlan.

Oroszból fordította: Szabó Endre.

Ha majd egy...

Ha majd egy valaki, valaha
Felőlem irigyen szólana;
Ha felhányná egykor előttem
A mi együtt töltött időnket:
Csak add a kezébe szótlanul
Dalaimat védő pajzsodul...
Vagy ha meglátsz, mutass rája:
Az én fehér, halvány orcámra!

Szabolcska Mihály.

rony építés javára (500) azaz ötszáz koronát adni kegyeskedett. Ő méltósága egyházközségünk iránti szeretetének ez csak újabb bizonyítéka; mert nem csak mi, hanem a millenium alkalmával kapott áll. elemi iskolánk is folyton támogatásában részesül. Ő méltósága ez által az oláhság közé ékelt kicsiny egyházközségem régi óhajának vetette meg alapját. Adja Isten, hogy a nemes czél Isten dicsőségére minél előbb megvalósuljon s a fénylő toronyból messzire hangzó harangok fenn hirdessék a Barcsay hagyományos kalvinista hitét, fajszeretetét és áldozatkészségét. Alsó-Ilosva 1905. febr. 14-én. *Nemes Ferencz*, ev. ref. lelkész.

— **Az internátus bál.** Február 11-én tartotta meg a dési áll. főgimnázium segélyegylete a gimnázium mellett felállítandó internátus alapja javára rendezett tánczestélyét. A tánczestély igen szépen sikerült s anyagi tekintetben is eredményes volt. Az egész bevétel 1086 kor. 20 fillér, melyből a kiadásokat leszámítva, a felállítandó internátus alapjára 742 kor. 22 fill. tiszta jövedelem maradt. A tánczestélyen fényes közönség jelent meg, melynek soraiban a notabilitások közül ott láttuk: Gróf Bethlen Pál főispánt, mint a tánczestély védnökét, Bándy György alispánt, Dr. Hankó Ödön kir. tanácsos várm. főorvost, Kúhbacher Ferenczet, a keresk. bank vezérigazgatóját, Maléter Zoltánt, a szamosvölgyi vasút igazgatóját, Vékony Ferencz és Voith Gergely kir. tanácsosokat, mint díszelnököket, Welle Sándor m. kir. nyugalmazott honvéd ezredest, s többeket.

A hölgy-közönség köréből ott voltak:

Asszonyok: Özv. Szörtsey Elekné, Weér Dezsóné, Dr. Parádi Ferenczné, Dr. Körösy Györgyné, Vékony Ferenczné, Sterba Dezsóné, Br. Pöllnitz Károlyné, Roth Pálné, Bod Gyuláné, Bodor Zoltánné, Nikl Ferenczné, Kúhbacher Ferenczné, Szendrői Gyuláné, Szádváry Jánosné, Cs. Lázár Ottóné, Dr. Gogomán Antalné, Dr. Holländer Samuné, Dr. Wettenstein Noéné, Dr. Brüll Vilmosné, Dr. Szilágyi Mihályné, Boros Ödöné, Császár Ferenczné, Haragai Manóné, Heller Vilmosné, Gálócsi Samuné, Losonczy Istvánné, Hirsch Károlyné, Herz Izidorné, Pongrácz Antalné, Reisch Elekné, Sélég Mórné, Dvoracek Antalné, Székely Jánosné, Ferenczy Endréné, Klein Salamonné (Bethlen), Muresán Jánosné, Darkó Viktorné, Boér Pálné, Bodor Zoltánné, Özv. Ábrahámné, Hermann Vencelné, Szakács Ferenczné, Özv. Turbucz Ferenczné stb.

Leányok: Bod Giza és Ilus, Boros Valeria, Császár Erzsike, Dvoracek Ilona és Olga, Ferenczy Károla, Gergelyffy Berta, Haragai Adrienne és Mariska, Heteyi Blanka, Herz Szidi és Regina, Imreh Emma, Klein Szeréna, Konyári Juliska, Széll Mariska, Korpodean Ilona, Krémer Málka, Mike Valeria, Pongrácz Ilonka, Erzi és Margit, Reich Zseni, Reisch Giza és Margit, Róth Johanna, Sterba Róza és Erzi, Surányi Rózsika, Szabó Mariska, Székely Juliska, Szénassy Ilona és Kata, Szilágyi Róza, Szörtsey Nóra, Tompa Ida, Török Izabella, Veér Edith, Veér Judith, Vincze Ilona, Welle Olga, Zélig Szeréna.

Felülfizettek: Gróf Bethlen Pál 100 kor., Tuzes Karácson 50 kor., Kúhbacher Ferencz 45 kor., Dr. Hankó Ödön, Maléter Zoltán, Vékony Ferencz, Voith Gergely, Szilágyi Albert 40—40 kor., Bándy György 20 kor., Hatfaludy József 18 kor., Haragay Emánuel 15 kor., Gálócsi Samu, Pinteá Ágost, Storfer Adolf 10—10 kor., Balló Károly, Rozenberg Zsigmond, Dr. Vajda Lipót 8—8 kor., Dr. Holländer Samu 6 kor., Rozenberg Lajos, Dr. Parádi Ferencz, Özv. Szörtsey Elekné, Heltai Lajos (Bpest), Boros Ödön, Hirsch Károly, Császár Ferencz, Dr. Wettenstein Noé, Klein Salamonné, Szénassy Ferencz, Vásárhelyi Boldizsár, Özv. Klármann Adolfné 5—5 kor., Konyári Ferencz, Murát Sándor, Dr. Gogomán Antal 4—4 kor., Romosán Vazul, Sámuel Elek, Zélig Mór, Vida Gyula, Diószeghy Lajos, Baráth Béla, Brugovitz József 3—3 kor., Dr. Koller Kálmán, Husz Ödön, Széll Károly, Hochteil Mór, Budai Elek, Székely János, Szalay Kálmán, Bene Ferencz, Pongrácz Antal, Welle János 2—2 kor., Ferenczy Endre, Szilágyi Mihály dr., Bercsán Valér, Reisch Elek, Szádváry János, Szabó Albert, Török Géza, Zacher György, Pongrácz Jenő, Friedmann Jenő, Kiss Róbert, Szabó Jenő, Balázs József, Balázs Samu 1—1 kor. Jegyeiket megváltották: Gajzágó Vilmos 5 kor., Binder Gusztávné és Soós Ilonka 2—2 koronával. A jótékony cél érdekében hozott nemes áldozatkészségükért fogadják mindannyian ez uton is a rendező-bizottság leghálásabb köszönetét.

— **A Deési Hitelbank közgyűlése.** A Deési Hitelbank részvénytársaság február hó 12-én délután 11 órakor Désen, az intézet helyiségében tartotta XIV. rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata következő volt: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének és a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése; ezeknek jóváhagyása a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal. 2. Egy részvényes indítványa, hogy az intézet tisztviselőinek — a vezérigazgató és

főkönyvelőtől eltekintve — 1904. évtől kezdődőleg évi 800-800 korona fizetésjavítás adassék. Az intézet az elmúlt évben igen szép eredményt ért el. Az elmúlt évben 92,575 korona 39 fillér tiszta nyereséget ért el, mely a részvénytőke 30-86 százalékanak felel meg. Üzletforgalmuk 48.695,026 korona volt, míg pénztárforgalmuk 11.634,944 koronát tett ki. Üzleti tőkéjük az előző évi 4.976,733 koronáról 5.027,768 koronára emelkedett. E szép eredmény elérésében első sorban az intézet vezetését, élén Voith Gergely kir. tan. elnökkel, illeti az elismerés, de nagy része van benne az intézet tisztikarának, élén Govrik Ferencz vezérigazgatóval és Fényes Sándor főkönyvelővel. A közgyűlés a beadott indítványt Dr. Hegedüs Árpád, Dr. Kustár Gyula és Dr. Br. Horváth Emil felszólalása után elvetette.

— **A torna-vívó egyesület tánczestélye.** A dési torna-vívó egyesület február hó 18-án a vármegyeháza dísztermében tánczestélyt rendez. A tánczestély este 8 és fél órakor kezdődik. A tiszta jövedelem az egyesület alapját illeti. A rendezőség élén Maléter Zoltán elnök, a rendező-bizottságban pedig Bene Ferencz és Hatfaludy György alelnökök állanak.

— **Főgimnáziumunk ifjusága.** E tanév meghozta végre azt, amit városunk már évek óta nélkülöz, a felső osztályu tanulóifjuságot. Ime most nyílt alkalom meggyőződni városunk közönségének, hogy nem hiába hozta annak idejében ama nagy áldozatokat a gimnázium felső osztályai létesítése érdekében. Az általános meglepéssel honorált rendezéssel megmutatta az internátus estélyen a gimnáziumi ifjuság, hogy ki tud tenni önmagáért ilyen alkalomkor is, és nemcsak ünnepeken, önképzőkori munkálkodásával. Sőt, mint értesülünk, a csak ebben az évben alakult zene-körük meg hangversenyt szándékoznak rendezni saját alapja javára. Nem alkalomszerű e vajjon az a kérdés, hogy nem volna-e helyes, ha az illetékes közegek ennek a fiatalágnak juttatnák azt a zászlót, mely ugyane közönség gyűjtéséből az évekkel ezelőtt létezett polg. főiskola felső osztályu fiatalágának, mint önképzőkörnek készült? Annál is inkább, mivel ugy sücsen, ami egyesítse a mostani ifjuság két körét a zene- és önképzőkört. Avagy nem a buzdító szóra lelkesedni tudó fiatalágnak szólna a glóriától körülvevő „Képezd önmagad!” és a két egymásnak nyújtott békejobb alatt levő „Egyetértés” incitamentum?! Mert évek óta nem láttuk a zászlót kibontva, bizonyára azért, mivel nem volt ifjuság, mely előtt lobogjon.

— **Letartóztatott betörő.** A vidéki városok rendőrségeinek gyengébb szervezete miatt, a hirtetebb fővárosi betörők szívesen keresik fel most a vidéki városokat, hol rendszerint bő áratás nyílik számukra. A Kolozsvári Piger-féle betörés után Brassóban, majd Zilahon, Szászrégenben jelentek meg az éj lovagjai és bizony nagy eredménnyel dolgoztak. Vajmi ritkán sikerül ezeket a tetteseket lépre csalni. Minálunk is csaknem 3 hónap után kerültek meg a Heimann-féle, meg Csizsár és Vásárhelyi-féle megkísérelt betörések tettesei. Most azonban Beszterczéről írják, hogy az ottani rendőralkapitány Ballaser Traugott igen jó fogást tett, mert a január 9-én Brassóban történt 18000 koronás ékszerlopás tettesét elfogta. Csütörtökön megjelent ugyanis egy kis leány Csallner A. óránál és eladásra kínálta neki egy ezüst órát, egy arany karkötőt. Az ékszerész gyanú fogott és rendőrré vált. Maga az alkapitány jelent meg az üzletben, kiűzte aztán sikerült az utcán várakozó betörőt, aki a kisleányt odaküldte, heves tusa után letartóztatni. Az elfogott egyén Duka Jánosnak, Pap Tódorának és Tófalvy Andrásnak is nevezte magát, de valódi neve meg nem állapítható. Egy hatlövetű forgópisztolyt, 204 K. készpénzt, aranyórát és lánczot találtak nála. Jelenleg az ügyészség börtönében várja a bevezetett vizsgálatot, melynek hivatása lesz kinyomozni azon bűnöket, melyek lelkét terhelik. A besztercei rendőrség hiszi, hogy több vidéki betörés tettesét tették ártalmatlanná.

— **A zilahi kasszaőrök.** A napilapokból értesült közönségünk, hogy jan. 31-én éjjel Zilahon feltörték az adóhivatal vasszekrényét s onnan 72000 korona készpénzt és nagymennyiségű értékpapírt elemezték a betörők, akik állítólag heten voltak. A nyomozás erőiesen megindult, fővárosi detektívek érkeztek le a közeli városokba; hétfőn 6-án pedig sürgöny érkezett Zilahról Nagybaúyára, hogy egy nagybányai embert Weltmann Mórt annak igazolására kell felhívni, hogy hol töltötte a 31-iki éjszakát. Weltmann a múlt évben költözött Nagybaúyára, itt üzletet nyitott s ez idő szerint csalárbukás miatt vizsgálat alatt álló üzér. 42 éves, nős, családós. A detektívek állítják, hogy ismerik régi idő óta Szegedről, Budapestről, ahonnan ki is

volna tiltva. Weltmann megkísérelte alibijét igazolni ez azonban balul ütött ki, ezért tegnap Zilahra kísérték további eljárás végett. A betörés tettesei iránt mindenütt a környéken, nálunk is folyik a nyomozás.

— **Városunk kitüntetett urhölgyei.** A József főherczeg Szanatórium egyesület igazgató-választmánya rendkívül díszes kitüntető oklevéllel lepi meg azon hölgybizottsági tagokat, akik a tudóvész elleni küzdelemben eddig segítségére voltak s akiknek nemes szívére, buzgó tevékenységére a jövőben is számít. Az oklevél felső jobb-sarkán a népszanatórium impozáns épülete látszik; előtte a magyar uriaszony nemes alakja, amint a szenvedőket fogadja és bevezeti őket a szanatóriumba. A kép azt szimbolizálja, hogy a magyar urhölgyek segítségével építették fel a népszanatóriumok. A szöveg, mely a felső bal és alsó jobbsarokban foglal helyet, a következő:

A Y. uriaszony a tudóbeteg-szanatóriumok létesítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett, Állandó halála jeléül a József főherczeg Szanatórium Egyesület. József főherczeg védnök, Lukács György cs. és kir. kamarás főispán, elnök.

A több színnyomata, pompás oklevél, mely a festészet valóságos műemeke, már sokszorosítás alatt van s néhány nap múlva városunk több hölgye fogja megkapni.

— **Segítség a gazdáknak.** Nagyon üdvös dolgot fogantatott a kormány a szomszéd Kolozsvármegyében, melynek czélja a kisgazdák segítése: a kolozsmegyei gazdáközönségnek a múlt évi rendkívüli szárazság okozta takarmányhiányt enyhítése végett a földmívelési miniszterium 30 vagon szénát raktározott be a kolozsvári gazdasági tanintézetnél. E szénából a szükségét szenvedő kolozsmegyei kisgazdák mostantól kezdve bármikor bármily mennyiséget kaphatnak métermázsánként 6 kor. 72 fillér kedvezményes árért készpénzfizetés mellett, vagy törvényhatósági jóváhagyással ellátott községi kötelezvényekre két évi kamatmentes kölcsönképen. Ez ügyben értekezhetni Kolozsvármegye főispáni hivatalánál, mint a kolozsvármegyei inségbizottság fejeénél.

— **Hányszor jelenjék meg egy hirdetés?** Erre a kérdésre következőképpen felelt dr. Wiedemann, az erfurti kereskedelmi kamara titkára: „legalább hétszer. Mert először csak elcsiklik az olvasó szeme fölött, másodszor már megjegyzi magának, harmadszor már el is olvassa, de még nem gondolt rája, negyedszer már gondolkodik felette, ötödször megjelenésnél beszél az asszonynyal, a hatodiknál megakarja próbálni s végül a hetediknél vásárol.” Ez a felelet bár tréfás hangú, de mégis igaz. Nálunk Magyarországon, ha valamely hirdetés egyszeri közzététele nem jár eredménnyel, ez már kedvét veszi a hirdetőnek. Hirdetés pedig csak akkor hozza meg a maga gyümölcsét, ha az állandóan az olvasó szeme előtt van és fel sem kelti annak figyelmét, érdeklődését előbb, míg ugyszólván jó ismerőse nem lesz.

— **Nevezetes dátum.** Az 1905-ik év korszakalkotó lesz nemzetünk történetében A száz és ötös évszám alatt különben több nevezetes esemény történt, melyek mind a szabadságért való küzdelemtől szólnak. 1205-ben először történt meg, hogy a királyt, II. Endrét esküre kényszerítik az alattvalók, hogy alkotmányosan fog uralkodni. 1405-ben a polgári osztály (városok) is bevetették az alkotmány-sánczaiba; 1505-ben volt a híres rákosi országgyűlés, melyben a nemesség kimondotta, hogy mivel az ország »rémséges szétronnyolódásának okait az idegen királyokban látják«, ezentul nemzeti királyt fognak választani. 1605-ben a szerencsi országgyűlésen kiáltották ki Boeskyt Magyarország és Erdély fejedelmévé. 1705-ben a szécsenyi gyűlésben választott meg Magyarország vezérő fejedelmévé a nagy Rákóczi. 1905-ben pedig... majd meglátjuk, mi lesz.

Művészet.

* A „Zenélő Magyarország” zongora zeneműfolyóirat 1905. évi XII. évfolyamu első füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: I. Lányi Ernőtől „Olyan vagyok mint a virág” és „A leánynak annak rossz” két eredeti magyar dalt. II. Greizinger Ivántól „Gavotte” hegedűre, zongorakísérettel. III. Heidelberg—Falk „Szidi-Szidi” kuplé dalát. IV. Zickel H. „Korhely induló” cz. humoros indulót.

A „Zenélő Magyarország” írói és munkatársai a bel- és külföld legjobb nevű zeneszerzői és havonta kétszer megjelenő füzetekben mint első hozza a zenemű-ujdonságok legjavát; a magyar nóták, műdalok, kuplék, operettek és operák részleteit, indulók, keringők s szalondarabokat zongorára. Előfizetői teljesen nélkülözhetik a drága, külön hangjegy kiadványokat. Ne mulassza el egy zongorázó sem, ez egyetlen gazdag tartalmu zeneműfolyóirat megrendelését.

Előfizetési ára: egész évre — 24 füzetben 250 zeneoldala — 12 korona. Félévre — 12 füzetben 124 zeneoldala — 6 korona. Negyedévre — 62 zeneoldala, 6 füzetben — 3 korona. Az eddigi 11 évfolyam mind kapható, füze évfolyamonként 12 kor., díszkötésben 15 koronáért, ugy az eddigi 278 füzet is 60—60 fillérjével folyton kapható. Mutatványszámot és kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede zenemű-kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 22—24.)

Közgazdaság.

Az Omke hivatalos lapja. Előttünk fekszik az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés“ hivatalos közlönyének folyó hó 15-én megjelent első száma, melyből az érdeklődők az Omke programját, tevékenységét és egész irányát megismerhetik. A boríték belső oldalán „Mit akar az Omke“ cím alatt az Egyesülés feladatai vannak körvonalozva. Az első cikkben szöveget intéz a szerkesztőség a magyar kereskedőkhöz és a lap irányelveit mutatja be. A második cikkben az egyesület eddigi működése és tevékenysége van felsorolva, a harmadik közlemény a takarmányszállítási díjkezelésnek a közvetítő kereskedelemre kiterjesztése érdekében folytatott küzdelemről és a kivívott eredményről számol be. Enyedy Lukács „Küzdünk gazdasági önállóságunkért“ című cikkében a magyar gazdasági önállóság kivívása, illetve az önálló vámterület vizsgálódítása mellett érvel. „Rozsdás fegyverek“ cím alatt a lap felelős szerkesztője Goda Géza utasítja vissza Bernát István a „Magyar Gazdák Szemléje“ folyó évi november hó 25-iki számában közreadott s az Omkét támadó cikkét. Aczél Géza a malmok üzemreductiójáról, Beck Géza pedig „Az igazság felé“ cím alatt a fogyasztási szövetkezetek központi vezetőségének működéséről, Pap Dávid és még mások, valamennyien értékes közgazdasági cikkekkel gazdagították a lap tartalmát. A lap havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára egész évre 20 kor., félévre 10 kor. azonban az Egyesülés tagjai díjtalanul kapják. Részünkről melegen üdvözljük a kereskedelemnek ezt a hézagpótló és közgazdasági téren is számottevő közlönyét és szívesen ajánljuk a nagy közönség jóakaratu pártfogásába.

NYILT-TÉR.

Dunky fivérek

Kolozsvári cs. és kir. udvari fényképészek
a felső-sétatéren levő műtermőkben
Désen

1905. évi február hó 19 és 20-án
fényképfelvételeket eszközölnek.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Sz.: 5—1905. D. k. e. b. v.

2—2

Meghívó.

A dési közös erdőbirtokosság rendes közgyűlését **folyó évi február hó 26-ára**, illetőleg, ha kellő számu tag akkorra nem jelenne meg, úgy **márczius hó 12-ére d. e. 11 órára**, a városház tanácskozási termébe, ezennel összehívom.

Dés, 1905 január hó 24-én.

Vásárhelyi Boldizsár,
köz. erdőbirt. elnöke.

Tárgy:

1. A lefolyt három évről szóló választmányi jelentés.
2. A kiküldött bizottság jelentése az 1902, 1903, 1904. évi számadások eredményéről.
3. Elnök és választmányi tagok választása.
4. Indítványok, melyek alapszabályaink értelmében a gyűlést megelőzőleg az elnökhöz 15 nappal előbb írásban beadattak.

Isáky K. Gábor,
köz. erdőbirt. jegyző.

Végkimutatása

a kápolnokmonostori takaré- és hitelegylet mint szövetkezetnek felszámolása alatt.

Sor-szám	A tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás		Jegyzet
		K.	f.	K.	f.	
1	Pénztári áthozat 1901. évi január 1-én	962	24			
2	Kötvény és váltó követelésből befolyt	86031	—			
3	Felszerelések eladásából	523	—			
4	Folyó számla követelésekből	25	90			
5	Hátralékos perköltségekből	119	50			
6	„ kamatokból	7994	—			
7	339 drb üzletrészre á 172 K. kifizettetett			58308	—	
8	Hátralékos jutalekokra			260	—	
9	„ osztalékokra			143	—	
10	Betétekben			5715	32	
11	Váltó viszleszámitolási tartozásban			23892	—	
12	Betéti kamatokban			484	90	
13	Tiszti fizetésekben			2605	84	
14	Házbér, nyomtatvány és hirdetésdíjban			548	64	
15	Állami és utadókban			1451	75	
16	Viszleszámitolási kamatokban			2211	48	
17	Még felmerülendő költségekre az igazg. rendelkezésére			34	71	
Összesen . .		95655	64	95655	64	

Kelt Kápolnokmonostoron, 1904. évi december 31-én.

A kápolnokmonostori takaré- és hitelegylet mint szövetkezet felszámolás alatt felszámoló bizottsága:

Roth Ábrahám s. k. Davidovits Viktor s. k. Leib Salamon s. k. Sztupár Elek s. k.
Márk Márkusz s. k. Izsák Sándor s. k. Grünbaum Jakab s. k. Hangea Avacum s. k.
Ida Mandel s. k. Drágomir János s. k.

Felülvizsgáltatván, helyesnek találtatott. — Kápolnokmonostoron, 1905. február 8-án.

Troplovits Márton s. k. Anka János s. k. Fuchs Jakab s. k. Braun Ignác s. k.
felügyelő-bizottsági tagok.

Végkimutatása

a kápolnokmonostori segélyegylet mint szövetkezetnek felszámolás alatt.

Sor-szám	A tétel megnevezése	Bevétel		Kiadás		Jeggyet
		K.	f.	K.	f.	
1	Pénztári maradványból befolyt	2905	18			
2	Kötvénykövetelésekből	66204	—			
3	Felszerelésekből	200	—			
4	439 drb alapító üzletrész után 148 K. kifizettetett			64972	—	
5	Más üzletrészeseknek			3578	40	
6	Kezelési költségekben			540	—	
7	Házbérre és nyomtatványokra			184	68	
8	Hirdetés díjakra			16	40	
9	Még felmerülendő költségekre igazgató rendelkezésére			17	70	
Végösszeg . .		69309	18	69309	18	

Kelt Kápolnokmonostoron, 1904. évi december 31-én.

A felszámoló bizottság:

Roth Ábrahám s. k. Davidovits Viktor s. k. Hirsch Márkusz s. k.
Elek Lázár s. k. Ida Mandel s. k.

Felülvizsgáltatván, helyesnek találtatott. — Kápolnokmonostor, 1905. február 8-án.

Berger Jakab s. k. Braun Ignác s. k. Troplovits Márton s. k.
felügyelő-bizottsági tagok.

LENKEI LAJOS

órás és aranyműves DÉSEN, Főtér.

Raktár mindennemű fali, ébresztő, inga és zsebórákban, arany és ezüst ékszerekben.

Legfinomabb berlini szemüvegek nagy választékban kaphatók.

Mindennemű órák és ékszerek javítása műtermemben szakértelemmel, pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

Legmagasabb árban veszek, vagy becserélek aranyat, ezüstöt, régi ékszereket.

Nagy választék china-ezüst tárgyakban eredeti gyári ár mellett. 4—26

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ-TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Meghívó.

A kápolnokmonostori takarékpénztár részv.-társaság

III. évi rendes közgyűlését

1905. évi márczius hó 5-én d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása.
2. Az igazgatóság előterjesztése, kapcsolatosan a felügyelő-bizottság jelentésével az évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában, ezek alapján a nyeresmény felosztására vonatkozó javaslat tárgyalása és a felmentvény megadása.

3. Az osztalék kifizetési idejének megállapítása.
4. Igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselők választása.
5. Tisztviselők fizetésének megállapítása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűlésre a t. részvényes urakat tisztelettel meghívja
az igazgatóság.

A mutatkozó 5814 K. 80 f. tiszta nyeresmény felosztására nézve a következő javaslatunk elfogadását van szerencsénk a t. közgyűlésnek ajánlani:

1. Tartalékalapra alapszabályszerű 10% . . . 581 K. 48 f.
2. Jutalékokra alapszabályszerű 12% . . . 697 " 78 "
3. Osztalékul pro rata temporis . . . 3262 " 24 "
4. Segédkönyvelőnek jutalekul . . . 40 " — "
5. Szolgának jutalmul . . . 10 " — "
6. Jótékony célra . . . 23 " 30 "
7. Tartalék alapra önként megajánlólag 1200 " — "

Összesen . . 5814 K. 80 f.

Mérleg-számla.

Sorsz.	V a g y o n	K.	f.	Sorsz.	T e h e r	K.	f.	Sorsz.	T a r t o z i k	K.	f.	Sorsz.	K ö v e t e l	K.	f.
	Pénztári maradvány . .	4007	08	1	Részvénytőke számlán .	50000	—	14	Betéti kamat	482	97	20	Kamatok és illetékek . .	16769	23
4	Váltó és kötvény számlán	149517	20	2	Tartalékalap	2822	70	15	Tiszti fizetések	3200	—	21	Vegyesek	952	70
6	Adósok számlán	750	10	3	Betét	32397	90	16	Vegyesek	1324	52	22	Részvényátíratási díjak .	20	—
7	Overdék számlán	2700	—	5	Váltó viszleszámit. . .	66526	—	17	Tőkekamat-adó	48	57				
8	Szerelvények számlán . .	900	—	9	Folyó	40	60	17	Iparkamarai illeték . . .	49	60				
9	Üzleti költség számlán .	20	—	10	Fel nem vett oszt. . .	58	60	17	Állami és utadó	1250	98				
				11	Fel nem vett tiszti fiz. sz.	208	46	18	Váltó viszleszám. kamat	5383	99				
				12	Tőke kamat adó	25	32	19	Felszerelések	186	50				
				13	Nyereség	5814	80		Nyereség	5814	80				
		157894	38			157894	38			17741	93			17741	93

Nyereség- és veszteség-számla.

Kelt Kápolnokmonostoron, 1904. évi december 31-én.

Roth Ábrahám s. k.
igazgató.Paneth Leopold s. k.
aligazgató.Seib Salamon s. k.
pénztárnok.Davidovits Viktor s. k.
könyvelő.

Braun Ignác s. k. Márk Márkusz s. k.

Ida Mandel s. k. Leib Áron s. k.

Grünbaum Jakab s. k.

Mihály Lajos s. k.

Stern Márton s. k.

Felülvizsgáltatván, az összes fő- és segédkönyvekkel egybehangzóan találtatott. Kápolnokmonostor, 1905. február hó 8-án.

Troplovits Márton s. k.
f. biz. elnök.Anka János s. k.
f. biz. tag.Fuchs Jakab s. k.
f. biz. tag.Salamon Márton s. k.
f. biz. tag.

Meghívó

a „Mezőgazdasági Népbank” részvénytársaság

1905. évi márczius 5-ik napján d. e. 11 órakor

Betlenben, saját helyiségében tartandó

II-ik rendes évi közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT.

1. Elnöki jelentés és a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottság.
2. A jogos szavazatok megállapítása céljából a részvények számbavételére kiküldött bizottság jelentése.*
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadás bemutatása és a nyeresmény felosztása iránti javaslat előterjesztése.
4. Két igazgatósági és négy felügyelő bizottsági tag választása.

* Az alapszabályok 9. §-a értelmében csak azon részvényes bir szavati joggal kinek részvénye le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőzőleg legalább 48 órával a társaság pénztáránál letétettek.

TARTOZIK.

Mérleg-számla.

KÖVETEL.

Pénztár készlet		10005	81	Részvénytőke számla		100000	—
Váltó számla		362791	37	Betét		77138	56
Kötvény		3180	—	Viszleszámitolási		201167	80
Jelzálog		2560	—	Átmeneti tételek		3553	70
Folyó		1753	08	Fizetendő betét kamat adó		61	47
Felszerelési		4709	63	Nyereség		4238	—
Előleg		100	—				
Óvásdíj		10	—				
Előre fizetett kamat		1049	64				
		386159	53			386159	53

TARTOZIK.

Veszteség-nyereség számla.

KÖVETEL.

Betét kamat számla		703	52	Váltó kamat számla		12937	33
Viszleszámitolási kamat		3129	69	Kötvény		248	—
Tisztviselői fizetés és lakbér		2690	06	Jelzálog		79	80
Költség		1817	12	Előleg		1	30
Betét kamat adó		68	44				
Házbér		400	—				
Adó		219	60				
Tiszta nyereség		4238	—				
		13266	43			13266	43

Kelt Betlenben, 1904. évi december hó 31-én.

Könyvelésért:

Karácsonyi Gyula s. k.
pénztárnok.Amirás Kajetan s. k.
igazgató.Bárany Márton s. k.
elnök.

Reiter Lajos s. k.

Áján Lukács s. k.
ig. tag.Dr. Vajda Lipót s. k.
ig. tag.Desbordes Ernő s. k.
alelnök.Haragay Emánuel s. k.
ig. tag.Grosmann Bernát s. k.
ig. tag.

A fenti mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát felülvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Bethlen, 1905. január 29-én.

Czetz Lukács s. k.
f. b. tag.Löw Lajos s. k.
f. b. tag.Mathias János s. k.
f. b. elnök.Boros Ödön s. k.
f. b. tag.Esztegar Antal s. k.
f. b. tag.